Załącznik
do Zarządzenia nr DN-015 (71) 2023
z dnia 22 września 2023r.

Karta Praw i Obowiązków Pacjentów "REPTY" Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach oraz osób ich odwiedzających
(tekst jednolity)

I. Prawo do ochrony zdrowia i świadczeń zdrowotnych

1. Pacjent ma prawo do ochrony zdrowia.
2. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualnym stanem wiedzy medycznej oraz udzielanych z należytą starannością. Osoby wykonujące zawód medyczny powinny udzielać świadczeń zdrowotnych z należytą starannością oraz zgodnie z zasadami etyki zawodowej.
3. W przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia pacjent ma prawo do uzyskania natychmiastowej pomocy medycznej. Stan nagłego zagrożenia zdrowotnego polega na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, czego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu, uszkodzenie ciała bądź utrata życia.

II. Prawo do opinii innego lekarza

1. Pacjent ma prawo do żądania, aby lekarz udzielający świadczeń zdrowotnych zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie. Takie żądanie powinno zostać odnotowane w dokumentacji medycznej. Lekarz może odmówić realizacji żądania pacjenta, jeżeli uzna żądanie za bezzasadne. Ma on wówczas obowiązek odnotować odmowę w dokumentacji medycznej.
2. Pacjent ma prawo do żądania, aby pielęgniarka udzielająca świadczeń zdrowotnych zasięgnęła opinii innej pielęgniarki. Takie żądanie powinno zostać odnotowane w dokumentacji medycznej. Pielęgniarka może odmówić realizacji żądania pacjenta, jeżeli uzna żądanie za bezzasadne. Ma on wówczas obowiązek odnotować odmowę w dokumentacji medycznej.

III. Prawo do leczenia we właściwych warunkach

Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane w pomieszczeniach i przy użyciu urządzeń spełniających obowiązujące wymagania fachowe i sanitarne.

IV. Prawo do informacji

1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat lub jego przedstawiciel ustawowy, ma prawo do uzyskania od lekarza przystępnej informacji o stanie zdrowia pacjenta.
2. Lekarz powinien przekazać informacje o rozpoznaniu, proponowanych i możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych oraz dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania, a także o wynikach leczenia i rokowaniu. Jeżeli pacjent nie chce być poinformowany o wszystkich lub niektórych faktach dotyczących swojego stanu zdrowia, ma prawo żądać, aby lekarz nie udzielał mu takich informacji.

3. Pacjent ma prawo wskazać osobę lub osoby, którym lekarz będzie udzielać wszelkich informacji o jego stanie zdrowia i leczeniu.
4. Pacjent ma prawo żądać, aby osoba wykonująca zawód medyczny nie udzielała mu informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 powyżej.
5. Po uzyskaniu informacji, o której mowa w ust. 1 i 2 powyżej, pacjent ma prawo przedstawić osobie wykonującej zawód medyczny swoje zdanie w tym zakresie.
6. W sytuacjach wyjątkowych, jeżeli rokowanie jest niepomyślne dla pacjenta, lekarz może ograniczyć informację o stanie zdrowia i o rokowaniu, jeżeli według oceny lekarza przemawia za tym dobro pacjenta. W takich przypadkach lekarz informuje przedstawiciela ustawowego pacjenta lub osobę upoważnioną przez pacjenta. Pacjent ma jednak prawo żądać udzielenia mu przez lekarza informacji w pełnym zakresie.
7. Pacjent małoletni, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny informacji, o której mowa w ust. 1 i 2 powyżej, w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego.
8. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do uzyskania od pielęgniarki, położnej przystępnej informacji o jego pielęgnacji i zabiegach pielęgniarskich.

V. Prawo do wyrażenia zgody na leczenie

1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych.
2. Przedstawiciel ustawowy pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 1. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.
3. Pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.
4. Zgoda oraz sprzeciw, o których mowa w ust. 1-3, mogą być wyrażone ustnie albo przez takie zachowanie się osób wymienionych w tych przepisach, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się czynnościom proponowanym przez osobę wykonującą zawód medyczny albo brak takiej woli.
5. W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki, stwarzających podwyższone ryzyko, zgodę wyraża się w formie pisemnej.
6. Bez zgody pacjenta może być przeprowadzone badanie lub udzielone inne świadczenie zdrowotne, tylko jeżeli znajduje się on w stanie zagrażającym niebezpieczeństwem utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia.
7. Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na uczestnictwo w eksperymencie medycznym po uprzednim uzyskaniu informacji: o celach, sposobach i warunkach przeprowadzenia eksperymentu, spodziewanych korzyściach leczniczych lub poznawczych, ryzyku oraz o możliwości odstąpienia od udziału w eksperymencie, w każdym jego stadium. W przypadku gdyby natychmiastowe przerwanie eksperymentu mogło spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia jego uczestnika, lekarz obowiązany jest go o tym poinformować.
8. Pacjent ma prawo do wyrażenia dobrowolnie świadomej zgody na uczestnictwo w badaniu klinicznym, po wcześniejszym przekazaniu informacji dotyczących celu, ryzyka i niedogodności związanych z tym badaniem klinicznym oraz warunków,

w jakich ma ono zostać przeprowadzone. Uczestnik badania klinicznego może w każdej chwili wycofać się z badania klinicznego.

9. Pacjent ma prawo do wyrażenia sprzeciwu na pobranie po śmierci komórek, tkanek lub narządów oraz cofnięcia tego sprzeciwu w każdym czasie.

VI. Prawo do tajemnicy informacji

1. Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny wszelkich informacji o pacjencie i jego stanie zdrowia, które uzyskały w związku z wykonywaniem zawodu medycznego.
2. Zasady, o której mowa w ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy:
   - tak stanowią przepisy odrębnych ustaw;
   - pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyrazi zgodę na ujawnienie takich informacji;
   - zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta albo życia lub zdrowia innych osób;
   - zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji związanych z udzielaniem pacjentowi świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń;
3. W przypadkach opisanych w ust. 2, ujawnienie tajemnicy może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 tiret drugie, zakres ujawnienia tajemnicy może określić pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy.
4. Osoby wykonujące zawód medyczny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa powyżej są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska. Osoba bliska wyrażająca zgodę na ujawnienie tajemnicy może określić zakres jej ujawnienia. W/w zwolnienia z tajemnicy nie stosuje się, jeśli ujawnieniu tajemnicy sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu pacjent za życia. Przed wyrażeniem sprzeciwu pacjent ma prawo do uzyskania informacji o skutkach złożenia sprzeciwu. W przypadku sporu między osobami bliskimi o ujawnienie tajemnicy lub o zakres jej ujawnienia, zgodę na ujawnienie tajemnicy wyraża sąd. W przypadku gdy pacjent za życia sprzeciwił się ujawnieniu tajemnicy, sąd na wniosek osoby bliskiej, może wyrazić zgodę na ujawnienie tajemnicy i określić zakres jej ujawnienia, jeżeli jest to niezbędne:
   - w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci pacjenta,
   - dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.

VII. Prawo do zgłaszania niepożądanych działań produktów leczniczych

Pacjent, jego przedstawiciel ustawowy lub opiekun faktyczny, ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego, zgodnie z *ustawą* z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2301 z późn. zm.).

VIII. Prawo do dokumentacji medycznej

1. Pacjent ma prawo do dostępu do swojej dokumentacji medycznej, czyli wszelkich dokumentów dotyczących jego stanu zdrowia i udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
2. Dokumentacja może być udostępniona:

- do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych;
- przez odpłatne sporządzenie jej wyciągów, odpisów, kopii lub wydruku;
- przez wydanie oryginału za pokwitowaniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, na żądanie organów władzy publicznej albo sądów powszechnych, a także w przypadku gdy zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia pacjenta;
- za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- na informatycznym nośniku danych.

3. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej pisemnie przez pacjenta.
4. Za udostępnienie dokumentacji medycznej podmiot leczniczy może pobierać opłatę, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Opłaty za udostępnienie dokumentacji medycznej nie pobiera się w przypadku:
   - udostępnienia pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu po raz pierwszy,
   - w związku z postępowaniami prowadzonymi przez Rzecznika Praw Pacjenta,
   - w związku z postępowaniem w sprawie świadczenia kompensacyjnego.

IX. Prawo do poszanowania intymności i godności

1. Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane z poszanowaniem intymności i godności pacjenta.
2. Osoby wykonujące zawód medyczny, inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, uczestniczą przy udzielaniu na rzecz pacjenta świadczeń tylko wtedy, gdy jest to niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia lub wykonywanie czynności kontrolnych na podstawie przepisów o działalności leczniczej. Uczestnictwo, a także obecność innych osób wymaga zgody pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, jego przedstawiciela ustawowego, i osoby wykonującej zawód medyczny, udzielającej świadczenia zdrowotnego.
3. Pacjent ma prawo do leczenia bólu. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych jest obowiązany podejmować działania polegające na określeniu stopnia natężenia bólu, leczeniu bólu oraz monitorowaniu skuteczności tego leczenia.
4. Pacjent ma prawo, aby przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych towarzyszyła mu osoba bliska. Rodzic ma prawo być obecny przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych swojego dziecka. Personel medyczny może odmówić obecności osoby bliskiej jedynie w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne.

X. Prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza

1. Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy ma prawo wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarskiego do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa.
2. Sprzeciw wnosi się do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, za pośrednictwem Rzecznika Praw Pacjenta, w terminie 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza orzekającego o stanie zdrowia pacjenta.

3. Sprzeciw wymaga uzasadnienia, w tym wskazania przepisu prawa, z którego wynikają prawa lub obowiązki, o których mowa w ust. 1.
4. W przypadku niespełnienia wymagań określonych w ust. 3 sprzeciw jest zwracany osobie, która go wniosła.
5. Komisja Lekarska na podstawie dokumentacji medycznej oraz, w miarę potrzeby, po przeprowadzeniu badania pacjenta, wydaje orzeczenie niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia sprzeciwu.
6. Komisja Lekarska wydaje orzeczenie bezwzględną większością głosów w obecności pełnego składu tej komisji.
7. Od rozstrzygnięcia Komisji Lekarskiej nie przysługuje odwołanie.

XI. Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

1. Pacjent podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami. Pacjent ma także prawo do odmowy kontaktu z takimi osobami.
2. Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, przez co rozumie się opiekę, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym także opiekę sprawowaną nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu i połogu.
3. Przez dodatkową opiekę pielęgnacyjną sprawowaną nad pacjentem małoletnim lub posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, w podmiocie leczniczym, o którym mowa w ust. 1, rozumie się również prawo do pobytu wraz z nim przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego.
4. Pacjent ponosi koszty realizacji praw, o których mowa w ust. 1 - 3 powyżej, jeżeli realizacja tych praw skutkuje kosztami poniesionymi przez podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej.

XII. Prawo do opieki duszpasterskiej

1. Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma prawo do opieki duszpasterskiej.
2. W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia podmiot, wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne jest obowiązany umożliwić pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania.

XIII. Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie.

XIV. Inne prawa pacjenta

1. Pacjent ma prawo do wskazania osoby lub instytucji, lub przedstawiciela ustawowego, którą podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne jest obowiązany niezwłocznie powiadomić w razie pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta powodującego zagrożenie życia lub w razie śmierci pacjenta.

2. Pacjent ma prawo do wypisania ze szpitala albo innego zakładu leczniczego, wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, gdy jego stan zdrowia nie wymaga dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych w tym zakładzie leczniczym bądź na własne żądanie pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego - w takiej sytuacji pacjent ma prawo do informacji o możliwych następstwach zaprzestania dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych.
3. Pacjent ma prawo do wyrażenia osobiście za życia lub przez przedstawiciela ustawowego sprzeciwu na wykonanie sekcji zwłok w podmiocie leczniczym, wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
4. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na lekarza do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie lekarskiej w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz za naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza.
5. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na pielęgniarkę i położną do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie pielęgniarek i położnych w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej.
6. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na diagnostę laboratoryjnego do rzecznika dyscyplinarnego w Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych w przypadku podejrzenia zawinionego, nienależytego wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej, postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej lub przepisami dotyczącymi wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej.
7. Pacjent ma prawo złożenia skargi w związku z naruszeniem praw pacjenta do Rzecznika Praw Pacjenta.
8. Pacjent ubezpieczony w ramach ubezpieczenia zdrowotnego co do zasady ma do wyboru:
   - świadczeniodawcy udzielającego ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych spośród tych świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,
   - szpitala spośród szpitali, które zawarły umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,
   - świadczeniodawcy, udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, spośród świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej; pacjent w ramach tego wyboru, wybiera lekarza POZ, pielęgniarkę POZ,
   - lekarza dentysty spośród lekarzy dentystów, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.
9. Pacjent ma prawo do odwiedzin osób bliskich codziennie, bez ograniczenia czasu tych odwiedzin. Kontakt z osobami bliskimi nie może zakłócać trybu leczenia, utrudniać pracy personelu i nie może być uciążliwy dla innych pacjentów.
10. Prawo do odwiedzin może zostać ograniczone ze względów epidemicznych, ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta lub ze względu na warunki przebywania innych chorych w Centrum.

XV. Obowiązki pacjenta

Obowiązkiem pacjenta jest w szczególności:

- poddanie się procedurom medycznym niezbędnym dla realizacji procesu terapeutycznego z uwzględnieniem praw do sprzeciwu, wymienionych powyżej;

- obecność w czasie wizyt (obchodów) lekarskich;
- udział w zajęciach rehabilitacyjnych;
- przestrzeganie zasad i godzin przebywania w pomieszczeniach Centrum, w szczególności w godzinach wieczornych i nocnych;
- przestrzeganie wprowadzanych ograniczeń w poruszaniu się po terenie Centrum;
- przestrzeganie ciszy nocnej w godzinach od 22^{00} do 6^{00};
- zachowanie zgodne z normami kultury i współżycia społecznego;
- poszanowanie prawa innych pacjentów do spokojnego i niezakłóconego realizowania procesu leczenia;
- zakaz spożywania napojów alkoholowych i używania środków odurzających, w tym narkotyków, na terenie Centrum;
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu;
- poszanowanie mienia Centrum i unikalnych zasobów Parku Repeckiego, pod groźbą odpowiedzialności karnej;
- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;
- przestrzeganie przepisów prawa o ruchu drogowym oraz wewnętrznych regulacji dotyczących poruszania się, postoju i parkowania na terenie Centrum i Parku Repeckiego.

XVI. Obowiązki osób odwiedzających

Osoby odwiedzające są zobowiązane w szczególności do:

- respektowania zaleceń zespołu leczącego;
- zachowania się zgodnego z powszechnie przyjętymi normami kultury i współżycia społecznego;
- bezwzględnego zakazu palenia tytoniu na terenie Centrum, bezwzględnego zakazu wnoszenia i spożywania alkoholu, środków odurzających (w tym narkotyków) oraz przebywania na terenie Centrum w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem działania substancji uzależniających;
- poszanowania mienia Centrum oraz unikalnych zasobów Parku Repeckiego pod groźbą odpowiedzialności karnej;
- przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;
- przestrzeganie przepisów prawa o ruchu drogowym oraz wewnętrznych regulacji dotyczących poruszania się, postoju i parkowania na terenie Centrum i Parku Repeckiego.

